

۴۸۸۵۱۷

خانواده

از دیدگاه علمای اسلامی و فلاسفه غرب

مترجم:

دکتر رحمت الله بیانی انجمن علمی

(عضویت علمی دانشگاه پیام نور)

انتشارات آرون

سرشناسه	: بابایی استخر سری، رحمت‌الله، ۱۳۴۹.
عنوان و نام پدیدآور	: خانواده، از دیدگاه علمای اسلامی و فلاسفه غرب / تألیف: رحمت‌الله بابایی استخر سری.
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۴ ص.
شابک	: ۵ - ۴۵۱ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق خانواده (فقه) - مطالعات تطبیقی - ایران
موضوع	: Domestic relations (Islamic law) - Comparative studies - Iran
موضوع	: خانواده‌ها - جنبه‌های مذهبی - اسلام
موضوع	: Families - Religious aspects - Islam
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ خ ۲ ب / BP۱۸۹
رده‌بندی ریوی	: ۲۹۷/۳۶
شماره کتابخانه	: ۴۶۴۶۶۵۴

خانواده

از دیدگاه علمای اسلامی و فلاسفه غرب

تألیف: رحمت‌الله بابایی استخر سری

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۶

چاپ مدیران: ۱۲۰۰ نسخه

۲۳۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - نرسیده به خیابان منیری جاوید

تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

پلاک ۱۰۵ - واحد ۳

وبسایت: www.Ar vannashr.ir

ایمیل: Ar vannashr@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۱	چکیده
۱۳	فصل اول: مقدمه و معرفی
۱۳	مقدمه
۱۷	اهمیت و ضرورت مطالعه حقوق خانواده
۱۹	فصل دوم: مفهوم شناسی
۱۹	تعریف خانواده
۲۰	تعریف خانواده در قواعد حقوقی
۲۲	تعریف خانواده در قانون
۲۳	حقوق خانواده
۲۴	حقوق زن در خانواده
۲۴	رابطه نظام حقوقی خانواده و نظام اخلاقی
۲۸	ماهیت، ویژگی‌ها و کارکردهای خانواده
۲۸	ماهیت خانواده
۲۸	مبحث اول: قراردادی بودن خانواده
۲۹	مبحث دوم: سازمان بودن خانواده
۳۰	ویژگی‌های خانواده در نظام حقوقی و اخلاقی اسلام و فقه امامیه
۳۱	مبحث اول: ویژگی ارزشی خانواده
۳۳	مبحث دوم: هماهنگی با تکوین
۳۳	۱. هماهنگی با نظام جفت بودن

۲. آفرینش از نفس واحد ۳۴
۳. هماهنگی با آخرت گرایی انسان ۳۵
- مبحث سوم: عاطفی بودن محیط خانواده ۳۷
- مبحث چهارم: پنهان بودن محیط خانواده ۳۷
- مبحث پنجم: انسجام خانواده با حفظ استقلال و کرامت اعضا ۳۸
- مبحث ششم: سازمانی بودن خانواده ۳۹
- مبحث هفتم: ویژگی‌های خاص حل اختلاف در خانواده ۳۹
۱. مشاوره ۳۹
۲. استفاده از نهاد و تواءم اخلاقی ۴۰
۳. استفاده از ابزارهای شبیه ۴۱
۴. نهاد حکمیت و مصالحه برون خانوادگی ۴۲
۵. مداخله حاکم برای رفع مشکل خانواده ۴۴
۶. حل اختلاف از طریق دادگاه ۴۴
- کارکردهای خانواده ۴۴
- مبحث اول: ارضای مشروع و نظام‌مند نیازهای جنسی ۴۵
- مبحث دوم: تولیدمثل و حفظ و بقای نسل بشر ۴۷
۱. تولیدمثل جنسی مصنوعی ۵۱
۲. شبیه سازی ۵۶
۳. کودکان نامشروع ۵۷
۴. فرزندخواندگی ۵۸
- مبحث سوم: تربیت اعضای خانواده ۶۰
- مبحث چهارم: فراهم کردن آرامش برای اعضای خانواده ۶۳
- مبحث پنجم: برقراری نظام مراقبتی و حمایتی نسبت به کودکان و سالمندان ... ۶۷
- مبحث ششم: جامعه‌پذیری ۷۰
- رویکردهای نظام حقوق خانواده ۷۳
- رویکردها به ذات خانواده ۷۳

۷۴	مبحث اول: رویکرد خانواده ستیزی
۷۶	مبحث دوم: رویکرد ارزش مداری
۷۸	رویکردها به اعضای خانواده
۷۸	مبحث اول: رویکرد فردمحوری
۷۸	۱. رویکرد مرد محوری
۷۹	۲. رویکرد زن محوری
۸۱	۳. رویکرد کودک محوری
۸۲	مبحث دوم: رویکرد خانواده محوری
۸۵	رویکردها به ماهیت قواعد
۸۶	اصول حاکم بر نظام حقوق خانواده
۸۶	اصول ناظر به اعضای خانواده
۸۶	مبحث اول: اصل استقلال اعضای خانواده
۸۹	مبحث دوم: اصل آزادی
۹۰	مبحث سوم: اصل مسئولیت
۹۱	مبحث چهارم: اصل تحقق
۹۲	اصول ناظر به روابط اعضا
۹۲	مبحث اول: اصل مکمل بودن
۹۴	مبحث دوم: اصل تعاون
۹۵	مبحث سوم: اصل مشاور
۹۵	مبحث چهارم: اصل مودت
۹۶	مبحث پنجم: اصل معاشرت به معروف
۱۰۱	مبحث ششم: اصل تناسب حق و مسئولیت
۱۰۳	اصول ناظر به ماهیت جمعی خانواده
۱۰۳	مبحث اول: اصل قداست
۱۰۶	مبحث دوم: اصل استحکام
۱۰۶	مبحث سوم: اصل وحدت

۱۰۸	مبحث چهارم: اصل خصوصی بودن
۱۱۱	مبحث پنجم: اصل حریم خصوصی
۱۱۶	مبحث ششم: اصل رعایت مصالح کودک
۱۱۷	مبحث هفتم: اصل حمایت
۱۱۷	۱. سیستم حمایتی درونی خانواده
۱۱۹	۲. سیستم حمایتی بیرونی خانواده
۱۲۱	فصل سوم: فلسفه حقوق خانواده از منظر فلاسفه اسلامی و غربی
۱۲۱	حقوق خانواده از دیدگاه فلاسفه اسلامی
۱۲۲	ابن سینا
۱۲۴	غزالی
۱۲۴	خواجه نصیرالدین طبرسی
۱۲۵	فیض کاشانی
۱۲۶	علامه طباطبایی
۱۲۸	شهید مطهری
۱۲۹	ابن مسکویه
۱۳۰	ملاصدرا
۱۳۰	ملاهادی سبزواری
۱۳۱	محمی‌الدین عربی
۱۳۲	ابن رشد
۱۳۲	حقوق خانواده از دیدگاه فلاسفه غربی
۱۳۳	توماس هابز
۱۳۶	جان لاک
۱۳۷	جیمز میل
۱۳۸	جان استوارت میل
۱۴۱	مبحث اول: آزادی و اختیار از دیدگاه استوارت میل
۱۴۵	مبحث دوم: عدالت از دیدگاه استوارت میل

۱۴۹	 آگوست کامت
۱۵۲	 افلاطون
۱۵۶	 مبحث اول: وضعیت زنان در جمهوریت
۱۵۷	 مبحث دوم: برابری مرد و زن و آزادی زنان
۱۵۹	 برابری مرد و زن در آموزش
۱۶۰	 آموزش غلامی زنان
۱۶۰	 آزادی رهای زن
۱۶۲	 زنان و سودکان مشترک و براندازی خانواده فردی
۱۶۲	 اشتراک جنس، زنان، بی بند و باری جنسی
۱۶۵	 ارسطو
۱۷۷	 آرتور شوپنهاور
۱۷۸	 نیچه
۱۸۱	 فصل چهارم: نتیجه گیری
۱۸۱	 خلاصه و جمع بندی
۱۸۷	 فهرست منابع
۱۸۷	 منابع فارسی
۱۹۲	 منابع عربی

چکیده

هدف این نوشتار بررسی فلسفه حقوق خانواده از منظر فقه امامیه، فلاسفه اسلامی و فلاسفه غربی رده است. در این راه سعی شده است به توصیف و تحلیل موازین فلسفه حقوق خانواده در اسلام، فقه امامیه و فلسفه غرب پرداخته شود. فلسفه حقوق خانواده در اسلام غرب، از مدت‌های قبل مورد نقد و بررسی علما و اندیشمندان علوم انسانی و اسلامی و حقوقدان‌ها بوده است و در این رابطه نظریات متفاوتی نیز بیان شده است که بعضاً با یکدیگر تفاوت دارند. ولی آنچه می‌توان به عنوان نتیجه کلی مورد نظر قرار داد این است که تفاوت حقوقی میان اعضای خانواده در کلیه جوامع مورد توجه بوده و هر جامعه‌ای در فراخور قوانین حقوقی خویش برای آن معیارهایی را بیان داشته است. آنچه مسلم است انگوی مورد نظر اسلام درباره حقوق خانواده و نگاه حاکم بر غرب در این مسئله با یکدیگر متفاوت می‌باشد. فلاسفه اسلامی موضوع حکمت عملی را به سه بخش اخلاق، تدبیر منزل و سیاست مدن تقسیم نموده‌اند. به تعبیر آنان تدبیر منزل، علم تدبیر خانه و برای اعتدال میان اعضای خانواده است. تدبیر منزل فن اداره خانه و روابطه خانه با اجتماع است که شامل تربیت اطفال، بهداشت جسم و روح، علم تغذیه، صنایع زیبا، اقتصاد و وظایف افراد خانواده با یکدیگر می‌شود. به زعم آنان هدف از تدبیر منزل، تربیت و وضع قوانین برای پیشرفت زندگی اجتماعی است. اما فلاسفه غربی نگرش متفاوتی نسبت به خانواده دارند. آنان با محور قرار دادن نقش زن در خانواده و مناسبات اجتماعی زنان، برای اثبات تساوی حقوق و نقش زن و مرد، دست به نظریه پردازی‌ها و ایده پردازی‌های مختلف زده که فمینیست یکی از این مکاتب فکری است. در تناقض با تفکر اسلامی که به تساوی حقوق زن و مرد معتقد بوده و در عین حال اصل

صداقت، صراحت و قداست را در خانواده مهم می‌داند فلاسفه غربی در نگرش‌هایی که غالباً با یکدیگر نیز متناقض است، به تساوی حقوق زن و مرد و آزادی عمل و روابط آنها اعتقاد دارد. این تفکر با نگرش اسلام به ارزش‌های خانوادگی و جایگاه زن کاملاً تفاوت دارد.

واژگان کلیدی : فلسفه، حقوق، خانواده، فلاسفه اسلامی، فلاسفه غربی، زن

www.ketab.ir